

Sayı: 2023/3351-BU

25 Temmuz 2023

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü
Gümrük Müşavirleri Dairesi
Cankaya/ANKARA

Konu: İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğinin Hukuki Statüsü Hk.

İlgi: a) T.C İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 14/07/2023 tarih ve E-87385697-489-470017 sayılı yazısı
b) 24 Temmuz 2023 tarih 2023/3335-BU sayılı T.C. İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'ne muhatap yazımız

İlgi (b)'de kayıtlı, "İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğinin Hukuki Statüsü" konulu yazımız T.C İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Ek:

T.C. İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'ne muhatap 24 Temmuz 2023 tarih 2023/3335-BU sayılı yazımız.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Kemeraltı Caddesi Kalaycıoğlu İşhanı No: 35 Kat: 1 - 2 -3 34425 Tophane / İSTANBUL Tel: (0 212) 249 45 00 (Pbx) Fax: (0212) 252 09 62
e-mail: info@igmd.org.tr www.igmd.org.tr

Sayı: 2023/3335-BU

24 Temmuz 2023

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ
İL SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
İSTANBUL

Konu: İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğinin Hukuki Statüsü Hk.

İlgi: a) T.C. İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 14/07/2023 tarih ve E-87385697-489-470017 sayılı yazısı

b) T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-00087356554 sayılı yazısı

c) T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-00087339789 sayılı yazısı

d) T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün 02/06/2023 tarih ve E-26288575-000-30016 sayılı yazısı

Tarafımıza gönderilen ilgi (a) yazısı ile Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166. Maddesi uyarınca Gümrük Komisyoncular Derneklerinin kurulacağına hüküm altına alındığı, bununla birlikte mevzuatta derneklerin nasıl kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağına açık bir şekilde düzenlendiği bu sebeple 1615 sayılı Kanununun 166. Maddesinin verdiği cevaz çerçevesinde kurulması gereken söz konusu kuruluşların (yapıların) 5253 Sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esaslara uygun bir şekilde kurulan derneklerden olmadığı ancak bir dernek gibi faaliyet gösterdiği anlaşıldığından bu yapılara ilişkin ilgili kişilere gerekli bilgilerin verilerek mevcut hali ile dernek olarak değerlendirilmediğinin anılan kuruluşun gerek Gümrük Kanunu gerekse Derneklerle ilgili mevzuata uygun olarak yeniden kuruluş yapılmasının sağlanmasının gerektiği hususları bildirilerek bu açıklamalar ışığında çalışma ve düzenlemelerin yapılarak 14.08.2023 tarihine kadar Müdürlüğünüze intikali talep edilmiştir.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği, hukuki statü açısından normal kişilerin özgür iradesiyle kurduğu klasik derneklerden farklı olarak özel kanunla kurulması öngörülen ve faaliyetlerini işbu özel kanun kapsamında yürüten bir dernek olup Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166. Maddesi hükmü uyarınca kurulmuştur.

05.02.2000 tarihinde yürürlüğe girmiş ve halen yürürlükte olan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6. maddesi ile "Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166. maddesi hükmü uyarınca kurulmuş olan Gümrük Komisyoncuları Derneklerinin, çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar faaliyetlerine devam edeceği" hükmü kapsamında kamu kurumu niteliğinde Meslek kuruluşu şeklinde kanunlardaki düzenlemeler itibariyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu Geçici Madde 6:

"Gümrük Müşavirleri ve Gümrük Müşavir Yardımcıları çıkarılacak bir kanunla bağlı buldukları gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü görev alanı itibariyle kamu kurumu niteliğinde kadar aşağıdaki hükümler uygulanır:

1. 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder..."

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Halihazırda Gümrük Müşavirleri Derneklerinin Meslek kuruluşu şeklindeki örgütlenmeleri henüz tamamlanmamış olup, bu husustaki çalışmaların devam ettiği hususu ilgi (c)'de kayıtlı T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-00087339789 sayılı yazısında da açıkça belirtilmektedir.

Bu minvalde özel Kanun olan Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununda hüküm altına alınmış usul ve esaslara göre kurulmuş olan mezkur dernek, 4458 Sayılı Gümrük Kanununun geçici 6. Maddesi kapsamında faaliyetini sürdürmektedir.

Bununla birlikte, mevzuatta derneklerin nasıl kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağı hususları açık bir şekilde düzenlenmiştir. Derneklerle ilgili olarak T.C. Anayasasının "Dernek Kurma Hürriyeti" başlıklı 33. maddesine uygun olarak dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak esas, şekil ve usuller, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 56 ile 100. maddeleri arasında hüküm altına alınmıştır. Derneklerin usul ve esaslarını düzenleyen genel kanun ise 23.11.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5253 sayılı Dernekler Kanunudur. Gümrük Müşavirleri Derneğinin hukuki statüsü ise 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 100. maddesindeki atıf ile Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Normlar hiyerarşisi gereği özel hüküm bulunması halinde genel hükümlerin uygulama alanı bulması mümkün değildir; özel hüküm genel hükümden önce uygulanmalıdır kuralı yanı sıra "Özel kanunla kurulan dernekler hakkındaki özel hükümlerin saklı olduğu" hususu 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun "Saklı Hükümler" başlıklı 100. maddesinde açıkça düzenleme altına alınmıştır.

"Kamuya yararlı dernekler ve özel kanunlarla kurulan dernekler hakkındaki özel hükümler saklıdır."

Derneğimiz; ortak bir amacı gerçekleştirmeye yönelik gönüllülük esasına bağlı olarak araya gelen dernek statüsünde bulunmayıp, Kurumunuz gözetimi ve denetimi altında yukarıda zikredilen özel kanun uyarınca Mesleki nitelikleri haiz ve sadece Bakanlık tarafından Gümrük Müşavirliği ve Gümrük Müşavirliği Yardımcılığı izni verilen Meslek mensuplarının üye olabildiği, bu minvalde Gümrük Yönetmeliğinde belirtilen işlemlerin yapılabilmesi ve Mesleki faaliyetlere devam edilebilmesi için Gümrük Müşavirleri Derneğine üye olunması zorunluluğu bulunan bir Meslek Örgütü vasfındadır.

Bu bağlamda Gümrük Müşavirleri Derneğinin klasik dernek statüsünde olmadığı Mesleki Örgüt statüsünde olduğu ancak Meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Derneklerinin faaliyetlerine devam etmesi gerektiği hususu kanun düzenlemesi doğrultusunda açıktır.

Yukarıda izah edildiği üzere; Gümrük Müşavirleri Derneği'ne gönüllülük esasına göre üye olunabilmesi mümkün değildir. Oysaki Anayasa'nın 33. Maddesi "Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir. Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz." hükmü ile derneğe üye olunmasının veyahut üyelikten çıkılmasının kişinin özgür iradesine bağlı olduğu, aynı zamanda bu hususun Anayasa ile güvence altına alınmış olan Anayasal bir hak olduğu belirlenmiştir.

Yukarıda anılan hükümler ve yapılan açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; 4458 Sayılı Gümrük Kanunu uyarınca Mesleki faaliyette bulunan derneklerin isimlerinde "dernek" ibaresinin geçiyor olması, hukuki statülerini Dernekler Kanununa göre kurulmuş dernek vasfına dönüştürmemektedir. Zira uygulama ve mezkur derneğin faaliyetlerine bakıldığında kamusal bir hizmet ifa eden mesleki örgüt vasfında olduğu değerlendirilmelidir.

Diğer yandan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 56. Maddesi ile derneğin tanımı yapılmış olup "Dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır." şeklinde tanımlanmıştır. Devamında "Dernek Kurma Hakkı" başlığı altında 57. madde ile hüküm altına alınmış "Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir." hükmü uyarınca derneğin kurulmasının özgür iradeye ve gönüllülük esasına bağlı olduğu hususu düzenlenmiştir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Buna karşın Gümrük Müşavirleri Derneklerinin ise:

- Özel bir kanun olan Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166. Maddesi uyarınca kurulan derneğin öngörülmüş ve bu minvalde Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü çalışma alanı itibariyle kurulmuş olması,
- Derneğe yalnızca gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının üye olmasının mümkün olması,
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 100. maddesi ile "Kamuya yararlı dernekler ve özel kanunlarla kurulan dernekler hakkındaki özel hükümlerin saklı olduğu" hususunun açıkça hüküm altına alınmış olması,
- 4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6. Maddesinin 1. Fıkrası gereği çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar dernek olarak faaliyetlerini devam ettireceklerine dair düzenlemenin hüküm altına alınmış olması,
- Tüzüklerinin Gümrük Müsteşarlığınca onaylanmış olması,
- Mezkur derneğin, gönüllük esasına bağlı olarak bir araya gelen gümrük müşavirleri tarafından kurulan dernek niteliğinde bulunmaması aksine yalnızca belirli nitelikleri haiz meslek mensuplarının Mesleki faaliyetlerini yürütebilmeleri için üyeliklerinin zorunlu kılındığı meslek örgütü niteliğinde bulunması,
- Gümrük Yönetmeliğinin 563. Maddesi kapsamındaki işlemlerin gümrük müşavirleri dernekleri kanalıyla yapılmasının zorunlu tutulmuş olması.

hususları birlikte değerlendirildiğinde İstanbul Gümrük Müşavirliği Derneğinin özgür irade ve gönüllük esasına bağlı olarak kurulan dernek statüsünde bulunmadığı, aksine özel kanunla kurulmuş olan mezkur derneğin özel statüde kurulan bir meslek kurumu olması nedeniyle ve özellikle ilgi (c)'de yer alan Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-00087339789 sayılı yazısı da dikkate alınarak ilgi (a)'da talep edilen işlemlerin yapılmasına yönelik idari işlemlerin tekrardan değerlendirilerek iptal edilmesi yönünde işlem tesis edilmesini ayrıca, gerek konuyla alakalı olarak adli merciler tarafından verilen kararlar (T.C İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 04.02.2022 tarih E8738569745010795 sayılı yazısında değinilen Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı ve Bakırköy 11.Ağır Ceza Mahkemesi kararları) gerekse özel kanun olan mülga 1615 Sayılı Kanuna göre kurulmuş ve yine özel bir kanun olan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6 ncı maddesi kapsamında faaliyet gösteren Gümrük Müşavirleri Dernekleri faaliyetlerine anılan mevzuat çerçevesinde devam etmekte olduğu hususunun değerlendirilmesini bilgilerinize arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Ek:

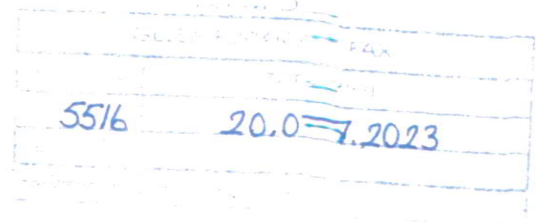
- 1- T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-000873356554 sayılı yazısı
- 2- T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20/07/2023 tarih ve E- 82858591-161.99-00087339789 sayılı yazısı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-82858591-161.99[GGM-GÜMRÜK
MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ]-00087356554
Konu : Gümrük Müşavirleri Derneklerinin Hukuki Statüsü
Hk

DAĞITIM YERLERİNE

Gümrük Müşavirleri Derneklerinin Hukuki Statüsü ilişkin İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilen 20.07.2023 tarih 087339789 barkod sayılı yazımızı bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Hüseyin YAREN
Bakan a.
Daire Başkanı

Ek.1 ad. Yazı örn.

Dağıtım :

Ankara Gümrük Müşavirler Derneğine
İstanbul Gümrük Müşavirler Derneğine
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine
İzmir Gümrük Müşavirler Deneğine
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğine

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 19A5B2EA-8986-4DE1-A978-DE271210491C
Adres: Üniversiteler mah. Dumlupınar Blv. No.151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 0312 449 3320 Faks No: 0312 449 3101
e-Posta: f.aldemir@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

FATİH ALDEMİR

Şube Müdürü

Telefon No: 0312 449 3320

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-82858591-161.99[GGM-GÜMRÜK
MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ]-00087339789
Konu : İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğinin Hukuki
Statüsü Hk

20.07.2023

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü)

- İlgi : a) 20.01.2023 tarihli ve 23085 sayılı yazınız.
b) 24.03.2023 tarihli ve E-82858591-161.99[GGM-GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ
DERNEĞİ]-00083923879 sayılı yazınız.
c) 02.06.2023 tarihli ve 30016 sayılı yazınız.
d) İstanbul Valiliğine Yönelik 25.05.2022 tarihli ve E-82858591-161.99[GGM-GÜMRÜK
MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ]-00074922849 sayılı yazımız

İlgi (c)'de kayıtlı yazınızda özet olarak, Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 166'ncı maddesinde yer alan "En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle, bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncular Derneği) kurulur. Bu derneklere komisyoncu yardımcıları da kaydolur." hükmüne istinaden İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara ve Mersin'de bahsi geçen derneklerin kurulduğu, ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde de Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar Gümrük Komisyoncular Derneklerinin faaliyetlerine devam edeceğinin hüküm altına alındığı hususlarına değinildikten sonra, ilgili mevzuatta derneklerin nasıl kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağı düzenlendiği 1615 sayılı Kanunun 166'ncı maddesinin verdiği cevaz çerçevesinde kurulması gereken söz konusu kuruluşların (yapıların) 5253 sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esaslara uygun bir şekilde kurulan derneklerden olmadığı, ancak bir dernek gibi faaliyet gösterdiği anlaşıldığından bu yapılara ilişkin, ilgili kişilere gerekli bilgilerin verilerek mevcut hali ile dernek olarak değerlendirilmediğinin, anılan kuruluşun gerek Gümrük Kanunu'nun gerekse Derneklerle ilgili diğer mevzuata uygun olarak yeniden kuruluş yapılmasının sağlanmasının gerektiği değerlendirildiği belirtilmektedir.

Mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan "En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle, bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncular Derneği) kurulur. Bu derneklere komisyoncu yardımcıları da kaydolunur." hükmüne istinaden İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara ve Mersin'de bulunmak üzere beş adet gümrük komisyoncu derneği kurulmuştur.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 8ADDC7E7-CF77-47DA-8655-E881E2BE8640
Adres: Üniversiteler mah. Dumlupınar Blv. No.151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 0312 449 3320 Faks No: 0312 449 3101
e-Posta: f.aldemir@ticaret.gov.tr
e-Posta:İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

FATİH ALDEMİR

Şube Müdürü

Telefon No: 0312 449 332012

4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6 ncı maddesinde; "Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarını çıkarılacak bir kanunla ilgili buldukları gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü görev alanı itibarıyla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar aşağıdaki hükümler uygulanır:

1. 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder ve sınav açılması ile izin belgeleri verilmesi işlemleri Gümrük Müşavirliğince yürütülür. ..." yönünde düzenleme bulunmaktadır.

Halihazırda mezkur derneklerin meslek kuruluşu şeklinde örgütlenmeleri tamamlanmış olup, bu yönde çalışmalar sürdürülmektedir.

İlgi (b)'de yazımızda da değinildiği üzere; mezkur dernekler, hukuki statü açısından, normal kişilerin özgür iradesiyle kurduğu klasik derneklerden farklı olarak kuruluşları özel Kanunla öngörülmüş derneklerdir.

Gerek konuyla alakalı olarak adli merciler tarafından verilen kararlar (Bir örneği ilişikte yer alan İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 04.02.2022 tarih E8738569745017-0795 sayılı yazısında değinilen Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı ve Bakırköy 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararları) gerekse özel kanun olan mülga 1615 Sayılı Kanuna göre kurulmuş ve yine özel bir kanun olan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6 ncı maddesi kapsamında faaliyet gösteren gümrük müşavirleri dernekleri faaliyetlerine anılan mevzuat çerçevesinde devam etmektedirler.

Bilgilerine arz ederim

Hüseyin YAREN
Bakan a.
Daire Başkanı

Ek.1 ad. Yazı örn.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 8ADDC7E7-CF77-47DA-8655-E881E2BE8640
Adres: Üniversiteler mah. Dumlupınar Blv. No.151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 0312 449 3320 Faks No: 0312 449 3101
e-Posta: f.aldemir@ticaret.gov.tr
e-Posta:İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:
FATİH ALDEMİR
Şube Müdürü

Telefon No: 0312 449 332012

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-26288575-000-30016
Konu : İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğinin
Hukuki Statüsü Hk

02.06.2023

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 22.03.2023 tarihli ve 87385-697-489/407152 sayılı yazısı.
b) İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 14.11.2022 tarihli ve 87385-697-489/327070 sayılı yazısı.
c) 20.01.2023 tarihli ve 51355057-450-23085 sayılı yazımız.
ç) Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 24.03.2023 tarihli ve E-82858591-161.99[GGM-GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ]-00083923879 sayılı yazısı.

İlgi (a) ve (b) sayılı yazılarınız ile özetle İstanbul Gümrük Müşavirliği Derneği'ne yönelik çeşitli şikayetler sonucu yapılan denetimlerin akabinde uygulanan yaptırımların adli makamlar tarafından, bahsi geçen derneğin 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na göre kurulmuş olmaması sebebiyle, uygulanmasına yer olmadığına yönelik kararı ve yine konuya ilişkin Ticaret Bakanlığı'nın değerlendirmeleri göz önünde bulundurulduğunda bahsi geçen kuruluşun İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün yetki alanı dışında kaldığını işaret etmekle birlikte, konunun Bakanlığımızca değerlendirilerek yetkili Kurumun belirlenmesi ile ilgili kurumlar nezdinde gereken bildirimlerde bulunulması hususunda görüşlerimiz talep edilmiştir.

Bu kapsamda, ilgi (c) sayılı yazımız ile Gümrük Müşavirleri Dernekleri 4458 sayılı Kanun'un Geçici 6'ncı maddesi gereğince kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmesi ile ilgili gelen son aşamanın ne olduğu ile söz konusu derneklerin denetimleri ile ilgili Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığının görüş ve kararları göz önünde bulundurulduğunda denetimlerinin hangi Kurum tarafından yapılacağına ilişkin görüşlerinin bildirilmesi hususunda Ticaret Bakanlığı'na görüş sorulmuş olup cevabi yazı ilgi (ç) sayılı yazı ile tarafımıza bildirilmiştir.

Bu kapsamda yapılan inceleme sonucu mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 166'ncı maddesinde yer alan "En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle, bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncular Derneği) kurulur. Bu derneklere komisyoncu yardımcılarını da kaydolar." hükmüne istinaden İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara ve Mersin'de bahsi geçen derneklerin kurulduğu görülmüş ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde de Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarını çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar Gümrük Komisyoncular Derneklerinin faaliyetlerine devam edeceği hüküm altına alınmıştır.

Tüm bu açıklamaların ışığında mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu'nun 166'ncı maddesi uyarınca gümrük komisyoncular derneklerinin kurulacağı hüküm altına alınmıştır. Bununla birlikte Mevzuatta derneklerin nasıl kurulacağı ve tüzel kişilik kazanacağı açık bir şekilde düzenlenmiştir. Bu sebeple 1615

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: w8j1jg-ju4qIm-81J14p-rPFVJ6-LiYt6Dxs Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebys>

Telefon No: Faks No:
e-Posta: İnternet Adresi: www.icisleri.gov.tr
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayşegül ÇELİK
Veri Hazırlama Ve Kont. İşletmeni
Telefon No:

sayılı Kanununun 166'ncı maddesinin verdiği cevaz çerçevesinde kurulması gereken söz konusu kuruluşların (yapıların) 5253 sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esaslara uygun bir şekilde kurulan derneklerden olmadığı, ancak bir dernek gibi faaliyet gösterdiği anlaşıldığından bu yapılara ilişkin, ilgili kişilere gerekli bilgilerin verilerek mevcut hali ile dernek olarak değerlendirilmediğinin, anılan kuruluşun gerek Gümrük Kanunu'nun gerekse Derneklerle ilgili diğer mevzuata uygun olarak yeniden kuruluş yapılmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Adnan ZENGİN
Bakan a.
Daire Başkanı

Ek: İlgi (ç)'de Kayıtlı Yazı (1 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Ankara Valiliğine
(İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü)
İstanbul Valiliğine
(İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü)
Bursa Valiliğine
(İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü)
İzmir Valiliğine
(İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü)

Bilgi:

Ticaret Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: w8j1jg-ju4qIm-81Jl4p-rPFVJ6-LiYt6Dxs Doğrulama Linki: <https://www.turkiye.gov.tr/icisleri-ebvs>

Telefon No: Faks No:
e-Posta: İnternet Adresi: www.icisleri.gov.tr
Kep Adresi: icisleribakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aysegül ÇELİK
Veri Hazırlama Ve Kont.İşletmeni
Telefon No:

